

Nočni violinist

V poznem večeru, na našem že skoraj praznem malomestnem trgu, prav pod mojim oknom, še zmeraj igra ulični glasbenik violinist. Prej ko sem šel dol in mu v odprto violinsko škatlo položil par evrov, sva se malo pogovarjala, rekel je, da je maloprej igral na drugem koncu trga, pa so ga pregnali stanovalci bližnjih hiš, ker da kali nočni mir. Malo plašno me je vprašal, če morda moti tudi mene in sem odgovoril: "V življenju me moti čedalje manj stvari, čedalje več mi jih je pa všeč. – In vaše igranje mi je zelo všeč, zaradi mene lahko muzicirate vso noč do jutra!"

In evo, ugasnil sem računalnik, na stežaj odprl prej samo priprto okno, se zleknil globoko v fotelj, po francosko prekrižal noge na pisalni mizi, zaprl oči, in medtem ko tonem v rahel dremež, mi božajo ušesa nežni zvoki violine.

Dobri in slabi časi

»Kakor si boš postlal, tako boš ležal,« sem si zapomnil, kar mi je v mladosti večkrat rekel oče. Zapomnil sem si tudi znamenito Kardeljevo misel, da sreče človeku ne more zagotoviti država in partija, ampak jo mora poiskati vsak sam. Kar velja za srečo, pa velja tudi za zaslužek in denar. Zdaj mi gre dobro, a šlo mi je že slabše, dolga leta mi je šlo slabo, zelo slabo. A sem si bil čisto sam kriv, ker sem hotel biti svoboden in mi ni dišalo hoditi v službo. Zato nisem nikoli drugih krivil za svojo revščino, nikoli jamral in jokal in stokal in prosil za pomoč. Če kdaj nisem imel niti za mleko in kruh, sem šel na smetišče nabirat odpadne kovine in jih z vozkom vozil na Dinos. Zdaj mi gre dobro, a tudi kadar ti gre najboljše, je treba pomisliti na najslabše. V kleti imam staro škripajočo šajtrgo in če kdaj spet ne bom imel za kruh in mleko, jo bom podmazal s kolomazom in šel z njo tako kot nekdaj na smetišče pobirat stare svinčene vodovodne cevi, aluminijaste piksne in zvitke bakrene žice, ker barvne kovine imajo še zmeraj svojo ceno.

Moja vrana

Na moji mizi je zraven računalnika na eni strani podloga z miško, etui za očala, kemični svinčnik in notes, v katerega kdaj kaj napišem; na drugi strani pa kupček knjig, iz katerih kaj preberem, ko si odpočivam oči in glavo od gledanja v ekran. Pred par dnevi sem na ta kupček pridodal "Odbite arktične zgodbe" Jörna Riela, prej je pa na vrhu kupčka par mesecev kraljevala pesniška zbirka "V morskimi svetlobi" Raymonda Carverja, sicer ljubega mi pisca kratkih zgodb. Nekatere Carverjeve pesmi so tako dolge, da se jih sploh še nisem lotil brati, nekatere krajše sem pa prebral že večkrat. Na primer tole, z naslovom "Moja vrana":

Vrana je priletela na drevo pod mojim oknom.
Ni bil vran Teda Hughesa, niti galwayska vrana.

Niti Frostova, Pasternakova ali Lorcova vrana.
Ali katera izmed Homerjevih vran,
umazanih s posušeno krvjo. Bila je samo vrana.

Ki ni imela svojega mesta v življenju,
niti ni storila česar koli omembe vrednega.

Nekaj minut je sedela na veji.

Nato se je dvignila in prelepo odletela
iz mojega življenja.

(Prevedel Marko Golja)

3 Obujenke piše: Edo Torkar

---

5 Glasba

---

6 Galerija

---

10 Film

---

12 V gledališču

---

15 Knjižnica

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Kritične pripombe na vsebino ali
obliko Lista bodo dosegle svoj na-
men le, če jih boste posredovali s
kratkim sporočilom na e-naslov list.urednik@gmail.com

Vodenje redakcije (kulture)

Peter Rezman

Jezikovni pregled

ZUK Rezman

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Grafika Gracer d.o.o.

Naklada

700 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 2/2018, pošljete najkasneje
do 14. februarja 2018 na elektronski
naslov:

list.revija@gmail.com

Foto naslovnice:

Mesto svetlobe

Avtor: Jan Virant

BOŽIČNO – NOVOLETNI KONCERT

V Glasbeni šoli Fran Korun Koželjski Velenje – oddelek Šoštanj se skozi vse leto odvija veliko zanimivih nastopov in koncertov. V duhu decembrskega vzdušja smo v sredo, 20. 12. 2017, v Kulturnem domu Šoštanj pripravili Božično-novoletni koncert.

V prvem delu so se z božično obarvanim koncertnim programom predstavili učenci, ki so se posebej za koncert združili v priložnostne komorne zasedbe. Skupaj so nastopili nekateri najmlajši učenci, ki šele prvo ali drugo leto igrajo na svoj instrument, in seveda tisti malce starejši, ki nabirajo svoje glasbeno znanje že nekaj let. Skupinsko muziciranje je bilo vseč tako nastopajočim kot tudi poslušalcem.

V drugem delu nam je zaigral še Mladinski pihalni orkester oddelka Šoštanj, ki je prav tako navdušil z zanimivim in všečnim programom.

S koncertom smo praznično zaključili preteklo leto, v novem letu pa se že veselimo nadaljnjih glasbenih doživetij in popotovanj.

MEDPRAZNIČNI VEČER

Že drugo leto zapored so na Zavodu za kulturo Šoštanj med božičem in novim letom pripravili večer, ki združuje glasbo in besedo. Tokrat so praznične, predvsem božične pesmi prepevali člani Okteta TEŠ, nekaj besed o praznikih pa je iz knjige Damjana Ovsca prebrala mag. Milojka B. Komprij. Večer so zbrani zaokrožili s potico in toplimi napitki ter izkoristili priložnost, da si zaželjijo kar najlepše preostale dni in čudovit prehod v novo leto.

Oktet TEŠ je v večeru odpel nekaj iz svojega starega repertoarja, več pa iz novega, saj so si zadali programske spremembe. Umetniška vodja Blanka Rotovnik, ki je bila z njimi že ob 20. letnici delovanja, leta 2013 (prej dolga leta Mitja Venišnik), očitno dobro pozna njihove glasove in zmožnosti. Besede o praznikih so dopolnjevale izbrane pesmi, zato so za konec zapeli tudi največkrat slišano pesem Sveta noč, za katero so zbrani izvedeli tudi kako in kdaj je nastala. Stara zgodba sicer, a vedno dobrodošla v časih, ko ni nič več enostavno.

Je pa je v tem času prišlo tudi do menjave nekaterih članov. Še vedno so v vrstah okteta Grega Kladnik, Franc Gregorc, Silvo Medved, Marko Balazič, Zvonko Lah in Peter Zgoznic, medse

pa so sprejeli Jožeta Justina in Matjaža Meha. Kot so dokazali, so še vedno in znova odlični.

Milojka B. Komprij

Foto: Dejan Tonkli

TUJOST KOT DEL NARAVNEGA

Mestna galerija Šoštanj ponuja v januarju razstavo Olge Milič iz Ljubljane, *Tujost, kot del naravnega*, ki so jo pripravili na Zavodu za kulturo. Razstavljenе slike dajejo zanimiv pogled v bivanje človeka v naravi, v zavedanju, da je del narave, a hkrati v prepričanju, da je »nad njo«. Ustvarjalka, ki je sicer rojena v Rusiji in je univerzitetni študij zaključila pred tremi leti v Ljubljani, pri prof. Sergeju Kapusu, v svojih delih ne želi kritizirati vzpostavljenih odnosov, ampak jih zgolj prikazati v resničnosti.

Na odprtju, ki je bilo v petek, 12. januarja, je povedala: V svojem delu se ukvarjam z relacijami med človekom in naravo, načinom njunega prostorskega sobivanja. Prizore v slikah pa skladam tako, da bi pokazala na protislovja, ki ga prečijo. Motive izbiram iz realnih situacij, ki jih opažam v vsakdanjem življenju, poiščem stvari v katerih zaslutim dvojnost vidnega. Torej, v vidnem poiščem nevidno. V navadnem, banalnem prizoru s prikolico, se pojavi misel o začasnosti in mobilnosti, obenem pa tudi o minljivosti nekega časovnega obdobja, preživetega izven domačega kraja. Ne glede na premestitev na drugo lokacijo, začasno bivanje v naravi, si v naravnem okolju uredimo prostor, kot smo ga nekako vajeni- tako, da omejuje in nekoliko zapira pogled na okolico

in povratno tudi na nas. Človekovo bivanje v naravi vidim kot razpon med posesivnem odnosom, obenem pa zavedanje, da je človek del narave. Uokvirjenje pokrajine s počitniškim prostorom v sliki ter umestitev človeške figure, ki gleda v daljavo, prikažem dvojnost v sobivanju z naravo. (...) Misel o posesivnosti človeka do narave je prisotna v sliki Kamin, v kateri steklene površine zgradb v ozadju odpirajo dialog z grozečo črno luknjo kamina. Kamin je zgradba, ki je namenjena človekovemu prehranjevanju. Rastline, ki so ovile kamin pa sporočajo, da narava vedno poskrbi zase.

Na dogodku je nastopila Neža Flis pod mentorstvom Urbana Meža iz glasbene šole Fran Korun Koželjski Velenje, Kajetan Čop, direktor zavoda pa je v imenu organizatorja odprl razstavo in povedal nekaj besed iz priložnostne likovne kritike:

Videz konsistence, spetosti prizorov iz vsakdanjega življenja na slikah Olge Milič ni preprosto kopičenje verističnih delov. Nasprotno, skozi proces gradnje prizorov, kadriranja in rekadriranja, so proizvedeni scenski zamiki, sprevačanja, premestitve. Slikarka stavi na intervencijo v kateri se del običajne vsakodnevne realnosti sprevrne in se znenada kot po nekem čudežu premesti polje vidljivosti.

To je dispozitiv, ki radikalno subvertira pozicijo metagovorice, pozicijo zunanjega, nevtralnega, objektivnega opazovalca. Na kratko rečeno, gledalec je vselej sam del tega kar opazuje. Sprevrnitev polja vidljivosti je hkrati vselej zasuk gledalčeve pozicije, zasuk, ki ga performativno zagrabi in pripne v dogajanje. Funkcija halucinatoričnega zamika je funkcija prešitja slikovnega reza, prešitja diskontinuiranosti. Njegov učinek je zgostitev slikovnega kadra in nasprotnega kadra v en sam kader in prav prek tega zamika, premestitve je v slikovnost vpisana fantazmatska razsežnost. Točka prešitja sprevrne celotno sliko: prizor naenkrat ni samo to kar je. Podoba vsakdana na slikah Olge Milič je zgoščena, denaturirana in najdemo se na polju dvojnih pomenov. Slikarka meri na realnost. Toda realnost ni cela, ni vsa, ni polno konstituirana. Slikovna zgostitev in fantazmatsko dopolnilo nastopata prav na tej ravni. Njun učinek je natanko v tem, da ohranjata videz konsistence realnosti, da prešijeta in zapolnita njeno vrzel. Drugače povedano, sta notranja elementa, ki ohranjata konsistenco zunanje realnosti.

Razstava bo na ogled do 5. februarja.

Milojka B. Komprej

Foto: Dejan Tonkli

PRVA RAZSTAVA NATAŠE BRGLEZ

V avli Termoelektrarne Šoštanj je do nadaljnjega na ogled slikarska razstava Nataše Brglez. Gre za njeno prvo samostojno razstavo, ki jo sestavlja 10 platen v živahnem koloritu in z različno motiviko.

Brglezova, ki je rojena leta 1986, po poklicu frizerka, se s to razstavo javnosti predstavlja prvič. Želja po izražanju je v njej tlela že dolgo, zato se je preizkusila tudi pri delu z otroki in risanjem oblačil. Ko je pred dobrimi štirimi leti prišla za čopič je začutila, da jo slikanje razveseljuje in da uživa, tako v procesu ustvarjanja, kot ob samem izdelku. Najraje uporablja tehniko akril na platno, poskusila pa je tudi druge tehnike. Motivika je različna, kolorit pa kot rečeno živahen in poln močnih barv. Veliko je tudi rdeče, oranžne, oziroma nians toplih tonov.

Slikati se uči sama, pravi da si pomaga tudi s spletom, razmišlja pa o priključitvi kakšnemu likovnemu društvu v bližini. Nataša Brglez živi v Vinski gori, kjer ji okolje nudi veliko ustvarjalnega navdih. Vabljeni k ogledu razstave.

Milojka B. Komprej

Foto: arhiv

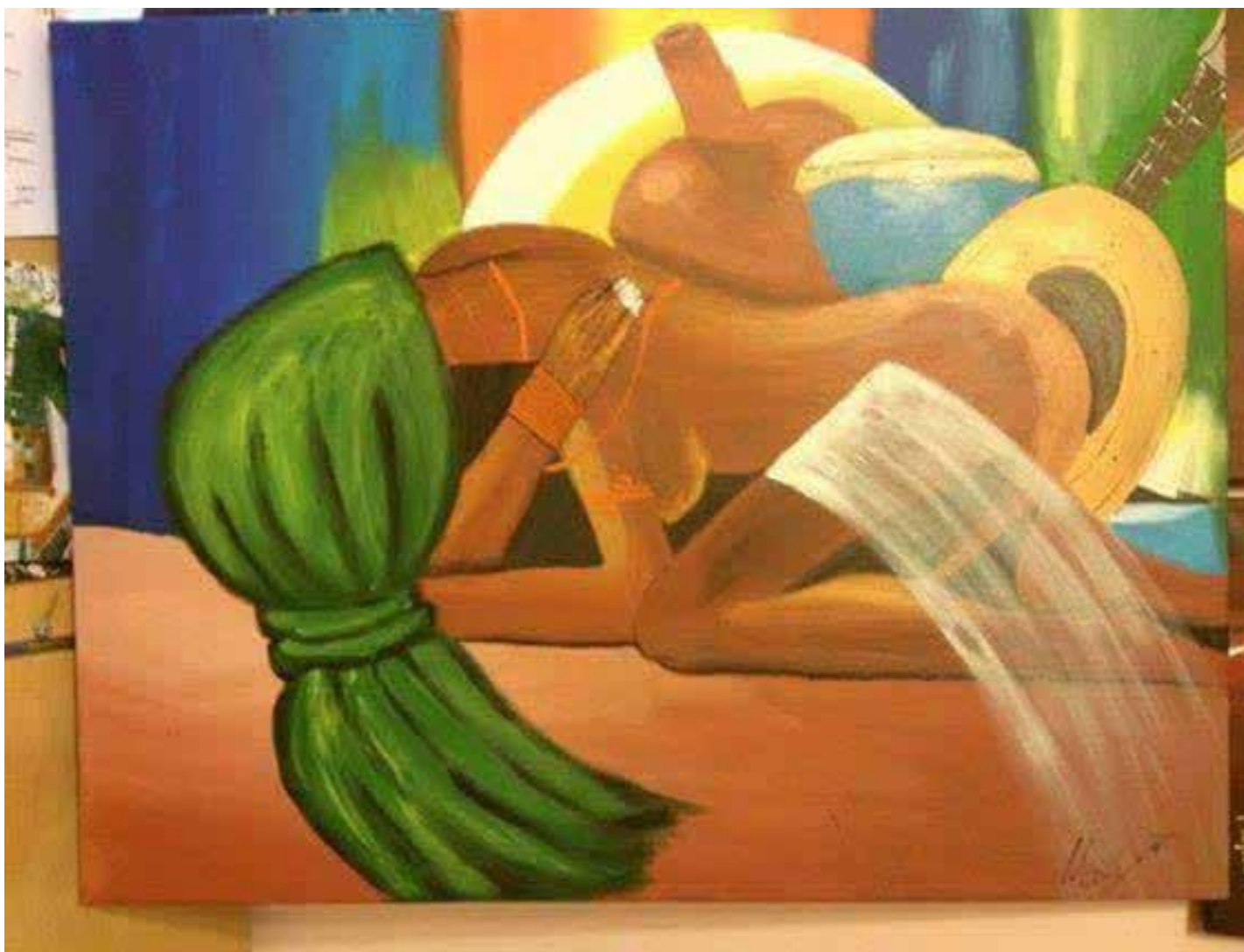

Foto: arhiv

MOČ BESEDE

Na Zavodu za kulturo Šoštanj bodo v Galerijskih večerih, ki jih nameravajo realizirati v letu 2018, dali prednost literaturi. Med prve goste so zato uvrstili program Besede imajo moč, ki je posegel po svetovni in zgodovinsko ovrednoteni literaturi.

Citati in besedila, ki so jih zapisali znani avtorji, so zaživel skozi dva interpreta, Petre Hribernik in Nejca Slapnika. Zbrani so prisluhnili besedilom iz Antigone, Lady Macbeth, Butalcev, Andričeve gospe ministrice, Cezarja in seveda tudi Prešerna, katerega Krst pri Savici je priredil Matej

Krajnc.

Ob glasbeni kulisi prof. Petra Napreta in Rebeke Pečnik, so sicer žal redki poslušalci dobili uro čudovite besede in glasbe ter hkrati kratek, a poučen vpogled v literaturo, ki je nesmrtna.

Milojka B. Kompelj

MESTO SVETLOBE

Januarska premiera (18.1.) filma **Mesto svetlobe** v Kulturnem domu Šoštanj je zbranim, predvsem Šoštanjčanom, osvežila pogled na okolje in na ljudi v Šoštanju, mestu svetlobe. Po ogledu filma je stekel pogovor s protagonisti; družinami Laznik, Rezman, Tinauer in Urbanc ter nekaterimi ustvarjalci Nino Cijan, Markom Kumrom in Urbanom Zorkom, ki je oživil koncept in dogajanje obdobja treh let, ko je film nastajal. Vse skupaj lahko povežemo v projekt, ki je udeležence združil v mnenju, da je ekipa opravila izredno delo v smislu umetniškega dokumentarnega filma.

Film **Mesto svetlobe** režiserja Marka Kumra – Murča in scenaristke Nine Cijan v dolžini 68 minut, je poetična pripoved o štirih družinah v občini Šoštanj in termoelektrani, ki na nek način povezuje te štiri družine. Elektrarna, nekoč mati mestu, je skozi razvoj ter spremembe družbe in okolja, vse bolj ne samo mačeha, ampak velja doma in v slovenskem prostoru kot nekakšen Babilonski stolp korupcije in političnih mahinacij. V filmu to zaznamo posredno,

elektrarna pripoveduje svojo zgodbo dokaj previdno, brez občutkov krivde, mestoma tudi z aroganco in predvsem z »opravičilom« razvoja in odrekanja na eni strani za dobrobit na drugi.

Drugačne so zgodbe protagonistov, scenaristka Nina in režiser Marko, (z odlično kamero Urbana Zorka in glasbo Gorana Krmaca), sta jih postavila v ljubezenski odnos z mestom. Ki sicer tone, a je življenje v njem kljub dimnikom in pogrezanju vsak dan znova boj za službo, zdravje, odnose, ustvarjanje, uveljavljanje, je boj za drobne vsakdanjosti, posameznika in družin. »Vsako mesto ima svoj TEŠ,« je izredno pomemben stavek v tem konceptu mesta svetlobe, to je Šoštanja, ki je stigmatizirano zaradi desetletja trajajočih negativnih okoljskih vplivov.

Režiser Marko Kumer Murč je na dogodku z veseljem odgovoril na par zastavljenih vprašanj. Med drugim se je zahvalil vsem sodelujočim in izpostavil tudi izbor filmske glasbe pri katerem je še posebej sodeloval s skladateljem Goranom Krmacem. Njegova želja je bila, da skuša ustvariti nekakšen

šoštanski etno, ki je v Markovi glavi imel pridih balkanskih ritmov. Glasbe v filmu ni veliko, je pa izredno močna in daje ključni pečat filmu. Proces nastajanja je bil izredno dolg, tudi naporen. Ampak na koncu je nastalo res izjemno delo, na katerega je zelo ponosen, tudi zato, ker je glasba iz filma izšla kot samostojno glasbeno delo. Dodal je še:

»Živel sem v mestu, ki je razpadalo pred mojimi očmi. Čudil sem se, zakaj ljudje ne reagirajo, so sprijaznjeni s situacijo, so apatični, zakopani v svoje težave in skrbi. Okoli nas pa se je pogrezalo mesto, sušila so se drevesa, pokali so zidovi šole, v katero smo hodili. Svet v katerem smo živeli se je dobesedno pogrezal v jezero, mi pa kot da smo bili odmaknjeni od te realnosti. Čutil sem željo in potrebo govoriti o tem. Film ni bil mišljen kot ekološki, niti političen v ožjem smislu. Ampak v osnovi je seveda točno to, ker verjamem, da je politika stvar ljudi in ne sme biti odmaknjena v posvečene prostore elite. Prav na tak način je tudi ekološki, saj govori o tem, kako lahko degradirano okolje vpliva na intimna življenja posameznikov.«

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Marko Kumer je, kot vemo, rojen v bližini Šoštanja, zato je kot mlad fant iz neposredne bližine opazoval okolje. Iz njega je sicer odšel, a se na nek način skozi projekte (predvsem filmske in okoljevarstvene) še vedno vrača.

Diplomiral je iz lesarstva na ljubljanski Biotehniški fakulteti. Med študijem je bil del umetniške skupine Aggressive theatre in Iriju inštituta (izvršni direktor) ter igral v Šentjakobskem gledališču. Od leta 2007 je nekaj let nastopal kot

stand-up komik in deloval kot pisec gledaliških in TV komičnih vsebin. V letu 2012 je bil član video in filmske ekipe Evropske prestolnice kulture Maribor 2012, kjer je med drugim vodil oddelek za kulturne intervencije v prostor. Je ustanovitelj produkcije EnaBanda in zavoda Rusalka. Od leta 2012 deluje kot producent, režiser in scenarist. Udeležil se je številnih delavnic in izobraževanj in je soustanovitelj in selektor scenaristične delavnice za kratek film Kratka scena, ki poteka v Ljubljani.

Scenaristka Nina Cijan je iz Ljubljane in se je z okoljem soočila med projektom. Na premieri v Šoštanju je z navdušenjem pripovedovala o nastajanju in snemanju filma, ki je bil na začetku zastavljen kot film o štirih posameznikih, a se je zgodba sama od sebe razvila tako, da so to postale štiri družine.

Ekipa je želela imeti v filmu ljudi, ki imajo različen 'pogled' na elektrarno. Tako smo prišli do družine Laznik, ki gleda na elektrarno s »ptičje perspektive«, pisatelja Petra Rezmanca, ki je pisal roman o tem okolju in življenju v njem, dr. Cvetke Tinauer, ki je kot predsednica krajevne skupnosti Šoštanj poskrbela za barvanje fasad in naziv Mesta

Foto: Dejan Tonkli

svetlobe. Seznanili smo se z njeno družino, mož je delal v elektrarni, dokler ni postal »višek«, hči Dunya pa se uveljavlja v svetu opere. Podvodni svet Šoštanja smo v filmu prikazali preko potapljača Danija Urbanca in njegovega sina Roka. Ob nastajanju filma, ki je trajalo vsaj tri leta, smo s protagonisti zgradili tako medsebojno zaupanje, da je njihov bivalni vsakdan prikazan povsem sproščeno in neobremenjeno na kamero.

Tudi zato so verjetno protagonisti, posamezni člani teh štirih družin pred kamero neobremenjeni in sproščeni v svojem vsakdanu. Zgodba teče od posameznika v družino, do druge družine, v okolje in preko meje mesta ter se nato vrne nazaj k vsakemu posebej in k vsem skupaj. Navidezno preproste zgodbe nagovarjajo gledalca iz več vidikov in puščajo sledi časa in življenja v njem.

Cijanova je po zaključenem študiju primerjalne književnosti in sociologije kulture v Ljubljani, študij nadaljevala na Goldsmiths University of London. Kot scenaristka in novinarka dela na izobraževalnem uredništvu TV Slovenija. Film je nastal v produkciji EnaBanda in z podporo Slovenskega filmskega centra

&Viba filma.

Pod ekipo so se poleg prej omenjenih podpisali izvršna producentka Katja Lenarčič, kameraman Urban Zorko in avtor glasbe Goran Krmac, montažerka Sara Gyerkak in grafični oblikovalec Jan Virant.

Film bo iz Šoštanja dalje potoval po različnih krajih in na različne festivale in želimo mu uspeha na tej poti, vsaj takšnega, kot ga je doživel v Mestu svetlobe.

Milojka B. Komprij

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

GLORIOUS!, ŠE ENA IZVRSTNA PREDSTAVA SNG MARIBOR

Prosim, dovolite mi kratek osebni uvod. Kadarkoli grem na predstavo Slovenskega narodnega gledališča Maribor, pričakujem vrhunsko umetniško doživetje – pa naj bo to balet (za vse prečudoviti Ibsenov/Criegov "Peer Gynt" v koreografiji Edwarda Cluga), opera (Puccinijeva "Turandot"), drama (Strniševi "Ljudožerci", Ibsenova "Hedda Gabler") ali komedija ("Večno mladi"). Še bi lahko naštevala, a kar želim zares povedati je, da v SNG Maribor ustvarjajo odlične predstave, ki si jih je vsekakor vredno ogledati!

Spet sem imela priložnost videti še eno njihovo čudovito predstavo, glasbeno komedijo "Glorious!". Gre za svetovno uspešnico sodobnega britanskega dramatika Petera Quilterja iz leta 2005 o operni divi brez pevske izobrazbe, talenta ali posluha, Američanki Florence Foster Jenkins. Mnogi najbrž njeno življensko zgodbo poznate iz filma "Slavno neslavna Florence" (v angleščini "Florence Foster Jenkins") z Meryl Streep v naslovni vlogi. Predstavo so leta 2005 premierno predstavili v Birminghamu in Londonu. Med drugim je bila nominirana za nagrado Laurencea Olivierja za najboljšo komedijo, doslej pa je bila uprizorjena v več kot 20 državah po svetu, med drugim tudi na Broadwayu.

Florence Foster Jenkins (1868-1944) je vse življenje, baje že od prvih ur igranja na klavir v otroštvu, sanjala, da bo postala operna pevka, a šele po očetovi smrti, ko je podedovala družinsko imetje, je lahko svoje sanje uresničila. FLORENCE: "Moj oče je bil absolutno prepričan, da ne bi smela peti v javnosti... potem pa gre in mi zapusti toliko denarja, da lahko danes pojem, kadarkoli hočem!" Nakar repliko zaključi s komično izjavo: "Svet je prvič slišal moj glas leta 1912 – tisto leto je potonil Titanik!" (če bi bila zlobna, bi napisala, da je tudi potapljač se Titanik spuščal cvileče, raskave zvoke).

Kakorkoli že, Florence Foster Jenkins, ki se je po očetovi smrti skupaj s svojo mamo za stalno preselila v New York, je bila veliko več kot nora bogatašinja, ki bi iz dolgočasje in navadne nečimrnosti želela razkazovati svoje talente. Postala je namreč pokroviteljica in finančna podpornica številnih ženskih združenj in klubov, ki so spodbujali glasbeno življenje in kulturo nasploh. Organizirala in financirala je uprizoritve nekaj oper, leta 1917 je odprla lastni klub "Verdi", ki

pa je, med drugim, namenjal sredstva italijanskemu Rdečemu križu, Gorskemu taboru veteranov, Organizaciji dečkov skavtov ali Igralskemu skladu. Florence je skratka bila radodarna dama širokega srca – in najbrž ji je tudi zelo ugajalo, da je v centru medijske pozornosti. Klub je kmalu štel več kot 400 članov in med častnimi člani je bil celo slavni Enrico

Caruso.

Svoje "interpretacije" znanih arij (med njimi na primer sopranske arije Kraljice noči iz Mozartove "Čarobne piščali", Pesmi zvončkov iz Delibesove "Lakmé" ali znane hahljajoče arije Adele iz Straussove operete "Netopir") je Florence ovekovečila na kar petih ploščah, ki že desetletja povzročajo

huronski smeh poslušalcev – in ob izidu so šle seveda za med. Lahko jih poslušate tudi vi, saj so na Youtubu. Posnela jih je “na prvo”, ker, po njenem mnenju, “če ne zadeneš prvič, drugič tudi ne boš”. Florence je bila kratka fenomen. Zaradi nadvse upešne prodaje svojih plošč nesporno sporne kvalitete, je začela nastopati v koncertnih dvoranah – publiko pa “podkupovala” z drobnimi darili. Nazadnje ji je uspelo nemogoče: 25. oktobra 1944 je pri 76 letih stopila na oder najznamenitejše glasbene hiše v New Yorku, Carnegie Hall – in je zapela v srebrnkasto-belem kostumu z angelskimi krili, poimenovanem “Angel navdiha”, o katerem je The New York Post napisal: “Ko je Florence prišla na oder, vsa v belem in z veliko belo nojevo pahljačo (na glavi), je bila videti kot prenapihnjena privid!”. Dvorana je bila razprodana, le kdo ne bi želel obiskati nepozabnega “dogodka leta”? Je Florence vedela, da se ji za hrbotom posmehujejo? Mogoče. Ji je bilo mar? Kdo ve, a ko so kritiki pisali, da ima: “Kokodakajoč, rahlo počen, hrustljivo kovinski glas”, je reagirala s smehom: “Ljudje lahko govorijo, da ne znam peti, nihče pa ne more reči, da nisem pela.” Samo pet dni po svojem življenskem umetniškem dosežku je doživela srčni napad, medtem ko je

nakupovala nove note v glasbeni trgovini G. Schirmer. Sedaj si bom, z dovoljenjem, izposodila zaključno besedo igre, repliko Florencinega pianista Cosme McMoona: “Žalostno je... Da je komaj mesec dni po svojem največičastnejšem nastopu – Florence umrla... In umrla je natanko tako, kot je živela – z neomajnim in prepričanim nasmehom na obrazu... Bil

sem ob njej v tistih poslednjih trenutkih – pogledal sem jo in v njenem izrazu je bilo popolno zadovoljstvo. Prepričan sem, da je, ko je ležala tam, poslušala lastni sopran, kako poje. Ne tistega groznega, ki smo ga mi vsi slišali. Ne, temveč glas, ki ga je imela v svoji glavi in svojem srcu... angelski... popoln... božanski!” (prevod Zdravko Duša) Srečna ženska, kajne?

V predstavi, ki je nastala z združenimi močmi ansamblov mariborske Drame in Opere, premierno so jo predstavili 11. novembra 2016, igra Florence Foster Jenkins izvrstna Nataša Matjašec Rošker, ki je, na 26. festivalu Dnevi komedije v Celju 2017, za svojo vlogo prejela nagrado za Žlahtno komedijantko. Povsem zaslužen. Samo na njej namreč sloni celotna uro in pol dolga predstava, ki od nje zahteva ne le popolno igralsko in glasovno koncentracijo, a – nedvomno – tudi ogromno energije. Vsak gledališčenik lahko potrdi, da ni nič težjega, kot delati "lahkotno" komedijo, sploh če ima hiter tempo in je povrhu še glasbena! Florencine neartikulirane, piskajoče pevske točke je Nataša Matjašec Rošker prepričljivo naštudirala ob pomoči dirigenta Simona Krečiča. Njen staccato v Mozartovi (izredno zahtevni) ariji Kraljice noči (Der Hoelle Rache kocht in meinem

Herzen) je tako vrhunsko "obupen", tako očarljivo sfušan, da je skratka nepozaben, saj kaj tako komičnega redkokdaj vidiš! Prav vprašaj se, ali igralka v resnici zna peti, oziroma ali je kaj takega možno naštudirati, če imaš kaj posluha. No, da je to mogoče, je že v filmu dokazala Meryl Streep, ki drugače odlično poje, kot vemo iz "Mamma mia!", a zagotovo jima ni bilo lahko. In ker že omenjam Meryl Streep, naj povem, da je Florence Nataše Matjašec Rošker povsem drugačna, kot jo v filmu upodablja ameriška zvezdnica, a enako odlična: živahna, nepredvidljiva, močna in krhka, komična in tragična, polna sanj, inspirativna...

Tudi ostali igralci so več kot odlični in večji vaudevillske igre. Florencinega godrnjavega italijanskega

služabnika igra s pravim užitkom in smislom za situacijsko komiko tenorist Tim Ribič, ki je bil tudi asistent režije – in je v vlogi zamenjal sopranistko Guadalupe Barrientos (ki je igrala mehiško služabnico). Seveda dočakamo tudi njegov pevski nastop, ki je, po Florencinih diletantskih poskusih, prava paša za ušesa.

V vlogi Florencine prijateljice Dorothy, živahne vdove, nastopa Borštnikova nagrajenka Milada Kalezić. Florencin partner in menedžer v eni osebi, St. Clair, je v predstavi odlični in šarmantni Alojz Svete. Z vlogo Florencinega korepetitorja Cosmeja McMoona pa je na slovenskih odrih debitiral mladi Žan Koprivnik, ki ne samo da dobro igra, ampak tudi odlično igra na klavir.

Scenografu Marku Japelju je s pomočjo retro pohištva v zlatasto-jesenskih otenkih, ki se lepo podajo k toplini Florencinega karakterja, uspelo ustvariti pravo vzdušje salona iz prve polovice prejšnjega stoletja, odlično se je poigral tudi z globino odra in lučmi in pred našimi očmi v zaključku predstave pričaral Carnegie Hall; kar počutili smo se, da smo tam, na njenem zadnjem koncertu. Kostumograf Leo Kulaš je, kot smo pri njem vajeni, kreiral kostume, ki niso samo lepi, temveč odlično karakterizirajo posamezne like – še posebej ekscentrične obleke za Florencine nastope.

In nenazadnje, predstavo je režiral Hrvat Krešimir Dolenčić, ki je s SNG Maribor sodeloval že večkrat. Na račun Florence je povedal, da je šlo za fantastično žensko, ki je s svojim strašnim petjem razveseljevala ljudi. "Zakaj si tudi danes ne bi dopustili takšnega veselja? Smeh na njenih nastopih - in tega si želim tudi na tej predstavi - ni zasmehovanje, ampak iskrena zabava," je še povedal. Uspelo mu je, kajti njegova duhovita predstava, ki ima sodoben jezik, odličen tempo in mine, kot bi trenil, v gledalcih prebuja salve smeha in dobro voljo. Iz gledališča so šli vsi široko nasmejani. Vsekakor priporočam ogled!

SNG Maribor; avtor: Peter Quilter, prevod: Zdravko Duša, režiser: Krešimir Dolenčić, asistent režije: Tim Ribič, dramaturgija: Benjamin Virč, scenografija: Marko Japelj, kostumografija: Leo Kulaš, igrajo: Nataša Matjašec Rošker, Žan Koprivnik, Alojz Svete, Milada Kalezić, Irena Mihelič, tenorist Tim Ribič in pianist Robert Mraček.

(Predstava ogledana 9.1.2018 v KD Velenje)

MESTNA KNJIŽNICA ŠOŠTANJ – FEBRUAR 2018**KNJIŽNI SEJEM****ponedeljek, 5. februar 2018, ob 10.00 do 18.00**

Za vse ljubitelje starih knjig, sejem rabljenih knjig, prvi ponedeljek v mesecu.

Da knjige ne bi romale na odpad, jim skušamo najti na sejmu nov dom, tako ohranimo dostojanstvo starim odsluženim knjigam, ki še vedno nosijo v sebi sporočilo za vsakogar, ki si bo vzel čas zanjo in njene porumenele liste.

Poleg podarjenih knjig prodajamo tudi knjige, ki so odslužile svojo nalogo v naši knjižnici, z namenom, da najdejo pot med ljudi in tako polepšajo dan strastnim bralcem in zbirateljcem.

Knjige se prodajajo po simbolični ceni 1 €.

RAZSTAVA: RAZSTAVA KAJUHOVE PISEMSKE KORESPONDENCE

Ob obletnici smrti pesnika Karla Destovnika Kajuha smo pripravili razstavo o njegovi pisemski korespondenci. V ospredju je Kajuhovo dopisovanje z njegovo prvo ljubeznijo Marijo Medved. Razstavo je pripravila Andreja Jurkovnik.

GLASBENI VEČER: GLASBA NAŠE MLADOSTI**torek, 6. februar 2018, ob 18.30 uri**

Franjo Jurovič, glasbenik iz Velenja, se bo tokrat skupaj s pevci Petro Kopušar, Urško Bider in Rokom Prušnikom podal v zlate čase slovenske popevke. Spomnili se bomo veličastnih pesmi Orion, Poletna noč, Med iskrenimi ljudmi... Večer nostalgije in poslastica za ušesa.

POTOPIŠNO PREDAVANJE**ŠALEŠKI JAMARSKI KLUB PODLASICA – TOPOLŠICA: RAZISKOVANJE GRŠKIH JAM****torek, 20. februar ob 18.30 uri**

Na potopisnem predavanju se boste lahko z Šaleškim jamarskim klubom Podlasica - Topolšica podali na raziskovanje grških jam.

URA PRAVLJIC V MESNI KNJIŽNICI ŠOŠTANJ**četrtek, 1. februar od 17.00 do 17.45**

Namenjeno otrokom od 3. leta dalje. Pripoveduje Marjetka Blatnik.

PRAVLJIČNA MEDITACIJA ZA OTROKE Z JANJO IN MEDVEDKOM TAPKOM**četrtek, 15. februar, ob 17. uri**

Sproščanje s pravljичno meditacijo in tapkanje pri katerem se bodo otroci »polnili« s pozitivno in ustvarjalno energijo. Otroci se zelo hitro odzovejo na tapkanje, kadar pri tapkanju uporabim medvedka ali kako drugo igračko. Na ta način otroci prenesejo vse svoje težave na igračko in se lažje znebijo težav, ki jih imajo. Otroci naj s seboj prinesejo igračo, medvedka, punčko... Primerno za otroke od 3. leta dalje.

PRAVLJIČNA JOGA**četrtek, 22. februar, ob 17.00 uri**

Pravljična joga je namenjena otrokom od 3. leta dalje. Ob poslušanju zgodbe bomo otroke popeljali v svet jogijskih položajev (asan). Postali bodo lahko hrabri junaki, pogumni levi, zviti krokodili, lahkotni vetrovi ali pa prikupni kraljeviči in princeske.

Izvajata Nina Časl in Marjetka Blatnik.

**Danes sem bil v Ležnu.
Oziroma hodil sem po tistem, kar je ostalo od Ležna.
Naravni pojav.
Znameniti ostanek Ležna.
Potujoče jezero.**

